

Tota la força de l'esport en la "Suite Olímpica" de Rosa Serra

Dr. Badius i Juli, R.

L'abril del 1987, sota la denominació de "Suite Olímpica", es presentà a Barcelona una col·lecció de vint-i-dues escultures dedicades a diferents disciplines olímpiques, originals de Rosa Serra, artista catalana nascuda a Vic l'any 1944, encara que formada artísticament a Olot. Establida en aquesta ciutat des del 1952, no comença els estudis artístics fins el 1970, any en què ingressa a l'acadèmia de Lluís Carbonell on s'inicia en el dibuix i la pintura. Al 1972 treballa el dibuix, el gravat i la ceràmica a l'Escola de Belles Arts d'Olot i aquest mateix any presenta a Barcelona la seva primera exposició individual, en la qual poden veure's figures, natures mortes i algun paisatge. També cap el 1972 entra al taller de l'escultor olotí Lluís Curós i amb aquest que, segons Josep Pla, era "un dels millors escultors d'aquest país en aquesta època", aprèn a treballar el fang, segons la millor tradició artesanal i artística dels santers olotins. Des d'aleshores l'escultura domina preferentment la seva activitat, en la que ben aviat adquireix un estil personal.

L'obra escultòrica de Rosa Serra, influenciada per Rodin, Manolo Hugué i molt especialment per Henry Moore, es centre en la figura humana, que representa molt simplificada i a vegades deformada, seguint un estil expressionista-abstracte. Són incontables les seves produccions, que realitza utilitzant materials diversos, bronze, pedra Portland, polyéster, metacrilat o fibra de vidre. Si bé comença modelant retrats d'amics seus o de personatges històrics – Henry Dunant, Marconi, etc. – ben aviat les seves obres es dediquen a motius simbòlics (Volums, Repós, Maternitat, etc.) i clàssics (tors negre, tors alat, tors gris, gran tors, tors rosa, tors olímpic, etc.), moltes de les quals es troben presidint espais públics o ocupant un lloc als catàlegs de diferents museus ("Perot-Moore" de Cadaqués, Art Contemporani dels Països Catalans de Banyoles, Art Contemporani d'Eix, etc.). Durant la seva ja

Figura 1. Rosa Serra, Joan Antoni Samaranch i David Moner. Barcelona, abril 1987.

llarga vida artística, ha aconseguit nombrosos premis, tant de dibuix i pintura com d'escultura.

Des del principi Rosa Serra ha tingut una singular predilecció pels motius esportius. Així l'any 1976 amb l'obra "Lluita", de forma gairebé esfèric, aconsegueix el primer premi d'escultura de la Biennal "Arte-Sport" de Bilbao. L'any 1978 participa amb

Figura 2. Rem.

Figura 3. Handbol.

Figura 4. Bàsquet.

dues obres ("Gimnàs" i "Contorsió") en la "VII Biennial Internacional del Deporte en las Bellas Artes" de Barcelona i l'any 1985 en la 1ª Biennial d'Art del F.C. Barcelona, amb l'obra "Olimpica alada".

Durant l'any 1984, Rosa Serra va rebre l'encàrrec de preparar un conjunt de peces, representant diferents esports olímpics. El projecte que tenia per finalitat els Jocs Olímpics del 1988, va interessar al President del Comitè Internacional Olímpic Joan Antoni Samaranch, i aleshores David Moner, dirigent esportiu català, tingué el gest de donar la primera de les nou col·leccions planejades a l'esmentat Comitè, durant un acte que coincidi amb la presentació de la "Suite" a Barcelona. Uns mesos després, el desembre del mateix 1987, tingué lloc a Lausanne, amb l'assistència de l'autora, el vernissatge i recepció oficial pel Comitè Internacional Olímpic de la "Suite Olímpica".

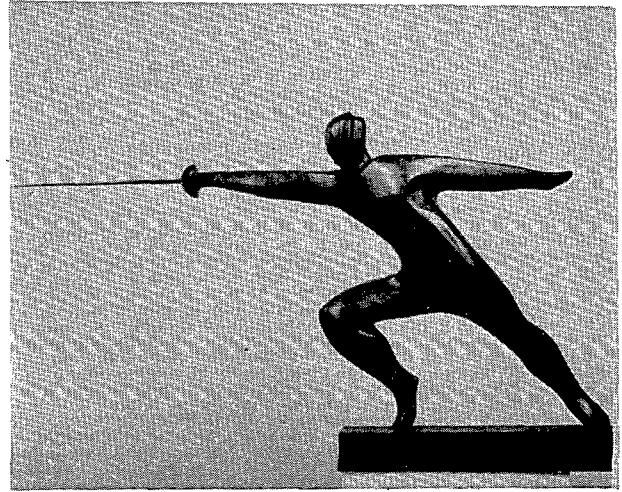

Figura 6. Esgrima.

Figura 7. Judo.

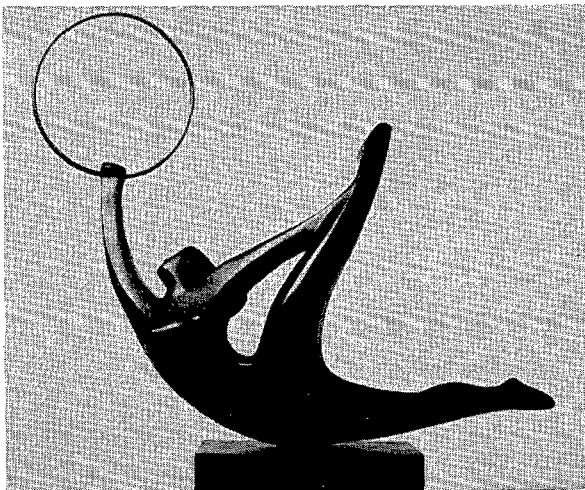

Figura 5. Gimnàstica rítmica.

Figura 8. Halterofília.

Figura 9. Atletisme.

La "Suite Olímpica" consta de vint-i-dues escultures de format mitjà, dedicades a ciclisme, hoquei, esquí, rem, golf, judo, tir amb arc, futbol, hipica, atletisme, bàsquet, vela, lluita, handbol, gimnàstica rítmica, tenis, esgrima, voleibol, waterpolo, natació, boxa i halterofília, modelades amb fang d'Olot i forjades en bronze. El bronze proporciona a les figures una estructura lluent i llisa, i unes possibilitats cromàtiques excepcionals; així als esports aquàtics, vela, rem i waterpolo, l'aigua es representa per la forma, però principalment pel color verdós jaspiat del bronze.

Josep Pla, bon amic del mestre Curós, escrivia al catàleg d'una de les primeres exposicions de Rosa Serra, que les escultures d'aquesta estaven "molt ben començades, però inacabades...", però que "amb el pas dels anys aquesta escultura es modificarà i aquesta senyora serà una de les més grans artistes del país". Doncs bé, Rosa Serra afortunadament no només no ha modificat el seu estil personal sinó que l'ha madurat i millorat, i les figures de la "Suite" estan realitzades en l'esmentat estil expressionista-abstracte, que per en Pla és inacabat, però que sens dubte és el més adient per a les representacions esportives. Efectivament, la majoria dels esportistes modelats no tenen cara, en alguns d'ells no existeix diferenciació entre ambdues cames, el genet està fos amb el cavall i el remers i el regatista semblen assentats directament sobre l'aigua. Ara bé, l'esport és fonamentalment, moviment i acció, i quan l'esportista està en acció i en moviment, el reconeixem més pel seu estil personal i per la seva combativitat que per la cara o per les característiques de les cames; en alguns esports difícilment podem diferenciar i separar el cos en activitat, del cavall, el vaixell o la bicicleta que la faciliten. Les escultures "inacabades" de la Rosa Serra, són escultures que expressen l'emoció estètica del gest esportiu. En síntesi, són escultures per sobre de tot vives.

Per què la Rosa Serra, la fràgil i inquieta artista, s'interessa per l'esport? Quantes vegades li hem

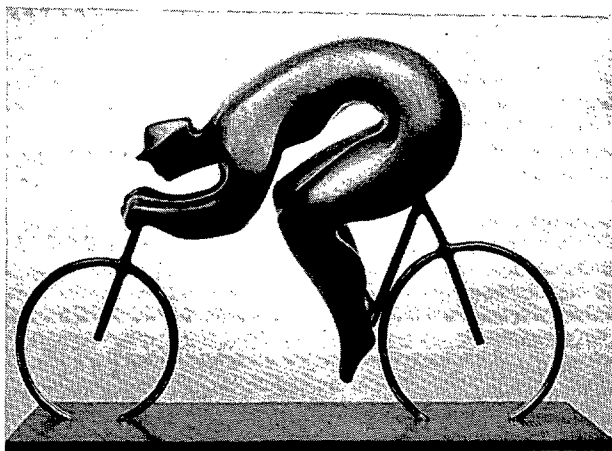

Figura 10. Ciclisme.

Figura 11.
Voleibol.

preguntat, tantes vegades ens ha donat la mateixa contestació: "perquè l'esport té força". I realment les escultures de la Rosa Serra tenen tota la força de l'esport, ja que totes elles representen l'acció esportiva al seu moment culminant. El ciclista està "sprintant", el jugador de voleibol fa un bloqueig, l'esgrimidor es llença a fons, l'halteròfil inicia el difícil segon temps de l'aixecament, el tenista es disposa a "smashar", un dels jugadors de bàsquet està realitzant un "mate", el corredor es llença decidit cap a l'arribada, els judoques es troben en ple desequilibri, el jugador d'handbol està en la fase final d'un llançament, a l'igual que el waterpolista que sobresurt de l'aigua en un gest de suspensió; fins i tot la noia de la gimnàstica rítmica es troba a l'espai dissenyant una bonica i forçada figura, al límit de les possibilitats.

Pensem que en Josep Pla no va equivocar-se en pronosticar que Rosa Serra seria, perquè ja és, una de les més grans artistes del país.